

“Uklanjanje disleksije kao prepreke postignuću”

Neil MacKay

STRATEGIJE U UČIONICI

Koncentracija

- Da li je u pitanju “ne može” ili “neće”? Uporedite koncentraciju između zadatka koji je zadat i zadatka koji učenik sam izabere – ukoliko je prisutna značajna razlika u korist izabranog zadatka to vam može ukazati na problem preferencije u učenju.
- Uporedite pažnju kada je u 1:1/maloj grupi sa učinkom na času – može biti u pitanju “senzorno preopterećenje” izazvano nemogućnošću da se filtrira okolna buka i izvuku odgovarajuće poruke
- Radite u okviru zone prijatnosti što je više moguće
- Istaknite ključne informacije – npr. znakove operacija u matematici
- Manje reči – više vizuelnih primera
- Povećajte količinu kontakta očima
- Često proveravajte razumevanje
- Upotrebljavajte puno boje, pokreta i grafičkog predstavljanja
- Ograničite broj koncepata koje uvodite od jednom
- Pre davanja uputstava - osigurajte pažnju
- Insistirajte na “fizičkim” potvrđama pažnje kada dajete uputstva – “Podigni glavu i gledaj u mene.”
- Dajte uputstva postepeno – upozorite učenika da će možda biti pitan da ponovi uputstva učitelju, asistentu ili drugaru
- Koristite pozitivno, afirmativno izražavanje – kažite šta je poželjno pre nego da govorite šta je nepoželjno
- Potrudite se da ključna informacija za rad bude u prvom delu

Distraktabilan/neorganizovan

- Jasna očekivanja – izrečena pozitivnim jezikom: “Uradi...” pre nego “Nemoj...”
- Podsticanje, navođenje i podsećanje:
 - “To izgleda dobro. Pročitaj mi malo to, molim te.”
 - “Šta ćeš sledeće da uradiš?”
 - “Šta treba sledeće da uradimo?”
 - “Jel se sećaš šta sam rekla o....? Dobro. Hoćeš li sada, molim te.....”
- Aktivno učenje – održite visok nivo kinestetskog učenja posebno na mlađem uzrastu
- Ponudite pomoć sa veštinama organizacije i učenja
- Predvidivi rasporedi i rutine
- Izbori – pružite prilike da dete bira
- Dodatno vreme da se obradi i/ili izvede zadatak
- Rukovodite učenikom:
 - Pre nego što date verbalna uputstva, izmamite kontakt pogledom i/ili dodirnite učenika
 - Stojte bliže učeniku
 - Menjajte ton glasa – govorni stil
 - Predajte u žustom, živahnom ritmu ali kada ste zamoljeni ljubazno ponovite/rekapitulirajte
 - “Manje je više” – posebno kada dajete uputstva. Zato se potrudite da “razmislite pre nego što kažete”
 - Nakon davanja uputstava dajte vremena za razmatranje
- Mali koraci – rasparčajte aktivnosti/pružite puno početaka i krajeva – ne previše u sredini
- Organizujte učenika:
 - Učitelj/asistent/drugar beleži šta je za domaći
 - Na kraju dana- pojašnjavanje domaćeg/podsećanje učenika
 - Na kraju dana- provera da li su potrebne stvari spakovane
- Koristite pozitivno, afirmativno izražavanje – vidi gore
- Radite po brojevima – jedan po jedan deo
- Razvijajte strategije organizacije – liste u planeru, dobre veze sa roditeljima
- Zamolite porodicu da vam kaže bilo koju strategiju koja deluje kod kuće
- Ohrabrujte učenika da odmah kaže ukoliko je nešto zaboravio kod kuće umesto da čeka dok ne nastane krizna situacija
- Ono što zahtevate, učinite jasnim i nedvosmislenim
- Pokušajte da postavite veliki plastični podmetač sa obeleženim mestima za olovku, lenjir, guminicu itd. tako da je sve postavljeno i spremno za upotrebu. Takođe, možete razmotriti upotrebu trake da obeležite odgovarajući ugao za svesku da biste olakšali komotno pisanje. Ovo se može primeniti i kao strategija čitavog odeljenja.
- Uključite vršnjake
- Spremite se za redovno razočaranje i frustraciju – često jedan korak unapred i nekoliko unazad, posebno u disleksičnim danima

Lako se umara

- Disleksični učenici moraju da rade do pet puta više nego njihovi vršnjaci samo da bi držali korak, zato budite strpljivi i puni podrške
- Biti disleksičan često je kao da radiš na drugom jeziku – informaciju treba tačno primiti, obraditi tako da ona ima smisla i onda je ponovo obraditi da bi je predstavili onako kako je predviđeno u zadatku – zato obezbedite okvir, plan ili seriju načina na koji se može započeti rečenica
- Uporedite izvođenje i izdržljivost na zadatku koji je učenik sam izabrao – ukoliko postoji značajna razlika možda je u pitanju “problem izbora” povezan sa stilom učenja i prioritetima. Pokušajte da promenite stil učenja koji koristite ili ponudite više mogućnosti po pitanju prirode dokaza koji se traže.
- Rasparčajte zadatke i aktivnosti
- Pružite često priliku za “time out”
- Izazivajte istrajnost do cilja